

Revisorernas redogörelse för 2022

Revisorernas granskningsuppdrag utgår från kommunallagen, fastställt revisionsreglemente och god revisionsred. Av kommunallagen framgår att revisorerna skall granska all verksamhet och då bedöma om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som sker i nämnderna är tillräcklig.

Denna redogörelse, som är en bilaga till revisorernas revisionsberättelse, innehåller en sammanfattning av de revisionsprojekt som genomförts under året samt en beskrivning av revisorernas verksamhet i övrigt. Granskningsrapporterna har löpande under året lämnats till de granskade nämnderna för yttrande och till fullmäktige för kännedom.

Genomförda granskningar 2022

- Granskning av delårsrapport 2022
- Granskning av årsredovisning 2022
- Granskning av måluppfyllelse per 2022-12-31
- God ekonomisk hushållning från ett finansiellt perspektiv
- Grundläggande granskning av styrelse och nämnder 2022
- Agenda 2030 och hållbarhetsarbetet
- Patientsäkerhet inom förlossningsvården
- Vårdhygien, städning och vårdnära service
- Psykisk ohälsa bland äldre - samgranskning
- Intern kontroll i korthantering
- Intern kontroll, tillgång till nycklar och kort
- Förstudie Köpings sjukhus
- Förstudie sjukhusbyggnation Sala
- Förstudie - situationen kring post-Covid
- Uppföljning granskning ekonomistyrning
- Uppföljning av granskning hot och våld
- Uppföljande och fortsatt granskning av informationssäkerhet
- Fortsatt löpande granskning av nytt akutsjukhus

Nedan redovisas en sammanfattning av varje granskningsinsats.

Granskning av delårsrapport 2022

PwC har på uppdrag av regionens förtroendevalda revisorer översiktligt granskat regionens delårsrapport för perioden 2022-01-01 – 2022-08-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2022. I vårt utlåtande baserat på denna granskning framgick följande:

- Vi har i vår granskning inte identifierat några avvikelser mot lag och god sed.
- Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, den översiktliga beskrivningen av regionens drift- och investerings-verksamhet, samt noter, inte i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med LKBR.
- Utifrån genomförd översiktliga granskning av delårsrapportens återrapportering gör vi bedömningen att det prognostiserade resultatet delvis är förenligt med det finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2022.
- Utifrån genomförd översiktliga granskning av delårsrapportens återrapportering gör vi bedömningen att det prognostiserade resultatet delvis är förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2022.
- Vi konstaterar dock i likhet med tidigare år att det är ett antal indikatorer som inte följs upp i delårsrapporten. För dessa lämnas inte heller något prognostiserat utfall per helår.

Granskning av årsredovisning 2022

PwC har på uppdrag av regionens förtroendevalda revisorer granskat regionens årsredovisning för perioden 2022-01-01 – 2022-12-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2022.

Granskningen syftar till att ge underlag för en bedömning om räkenskaperna ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ekonomiska ställning samt om årsredovisning är upprättad i enlighet med LKBR och god redovisningssed i kommunal verksamhet.

Resultat

Område	Uppfyller kraven
Förvaltningsberättelse	Ja
Resultaträkning	Ja
Balansräkning	Ja

Kassaflödesanalys	Ja	
Noter	Ja	
Driftredovisning	Ja	
Investeringsredovisning	Ja	
Sammanställda räkenskaper	Ja	

Vi bedömer att regionens räkenskaper¹ i allt väsentligt är rättvisande.

Grundat på vår granskning har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att förvaltningsberättelsen, driftredovisningen och investeringsredovisningen inte är upprättad i enlighet med LKBR och god redovisningssed.

Grundat på vår granskning har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att den sammanställda redovisningen inte är upprättad i enlighet med LKBR och god redovisningssed.

Granskning av måluppfyllelse per 2022-12-31

Revisionsfråga	Bedömning	
Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?		
<i>Finansiella mål</i>	Delvis 2 av 2 finansiella mål uppnås delvis.	
<i>Verksamhetsmål</i>	Delvis 6 mål uppnås, 6 mål uppnås delvis och 3 mål uppnås inte.	

¹ Med räkenskaper menar regionens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys och noter.

Grundat på vår granskning av årsredovisningens återrapportering har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara delvis förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2022.

Grundat på vår granskning av årsredovisningens återrapportering har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara delvis förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2022.

Styrelsen lämnar en sammanfattande bedömning avseende den samlade måluppfyllelsen avseende god ekonomisk hushållning för år 2022.

God ekonomisk hushållning från ett finansiellt perspektiv

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Region Västmanland genomfört en granskning av god ekonomisk hushållning från ett finansiellt perspektiv. Granskningens syfte är att pröva om styrning och kontroll för att upprätthålla en ekonomi i balans är ändamålsenlig. Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att regionstyrelsens styrning och kontroll för att upprätthålla en ekonomi i balans är i allt väsentligt ändamålsenlig.

Revisionsfråga	Bedömning	
1. Utövar regionstyrelsen tillräcklig styrning för att upprätthålla en ekonomi i balans? (fokus på riktlinjer, direktiv, planer och mål på kort respektive lång sikt)	Uppfylld Vi bedömer att regionstyrelsen utövar en tillräcklig styrning för att upprätta en ekonomi i balans. Bedömningen grundar sig på att styrelsen upprättar årlig budget och plan baserat på ett väl genomarbetat underlag samt att styrelsen arbetar med långsiktiga prognoser för att styra ekonomi och verksamhet. Styrelsen har beslutat om åtgärdsplaner för att få ner kostnadsläget inom hälso- och sjukvården.	
2. Utövar regionstyrelsen tillräcklig uppföljning och kontroll för att upprätthålla en ekonomi i balans? (fokus på finansiella rapporter, analys och utvärdering)	Uppfylld Vi bedömer att regionstyrelsen har skapat förutsättningar för en tillräcklig uppföljning och kontroll för att upprätthålla en ekonomi i balans. Bedömningen grundar sig på att styrelsen kontinuerligt följer upp det ekonomiska utfallet och beslutade åtgärdsplaner.	

Grundläggande granskning av styrelse och nämnder 2022

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge regionens revisorer ett underlag till uttalande i revisionsberättelse. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras: Har regionstyrelsen och nämndernas förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?

Granskningen omfattar följande granskningsområden:

- Styrning, kontroll och åtgärder.
- Måluppfyllelse för verksamheten.
- Måluppfyllelse för ekonomin
- Intern kontroll

Efter genomförd granskning görs den sammanfattande bedömningen att regionstyrelsens, den gemensamma varuförsörjningsnämnden samt kostnämndens förvaltning inte helt har skett på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande sätt år 2022. Övriga nämnder bedöms ha bedrivit sin verksamhet i huvudsak ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande. Vidare bedöms ambulansdirigeringsnämndens samt inköpsnämndens interna kontroll inte som helt tillräcklig. Styrelsen och övriga nämnder bedöms i huvudsak ha säkerställt en tillräcklig intern kontroll.

	Ändamålsenlighet (verksamhetsmässiga mål)	Ekonomiskt tillfredsställande (ekonomiska mål, resultat)	Intern kontroll (Styrning, kontroll och åtgärder)
Regionstyrelsen	Gul	Gul	Grön
Kollektivtrafiknämnden	Grön	Grön	Grön
Kostnämnden	Gul	Gul	Grön
Kultur- och folkbildningsnämnden	Grön	Grön	Grön
Hjälpmedelnsnämnden	Grön	Grön	Grön
Ambulansdirigeringsnämnden	Grön	Grön	Gul

Inköpsnämnden har huvudsakligen granskats av de förtroendevalda revisorerna i Region Sörmland, medan Varuförsörjningsnämnden huvudsakligen granskats av de förtroendevalda revisorerna i Region Uppsala.

Granskning av regionens arbete med Agenda 2030 och hållbarhet

PwC har på uppdrag av regionens förtroendevalda revisorer genomfört en granskning avseende regionens arbete med Agenda 2030 och hållbarhet. Syftet med granskningen har varit att pröva om detta arbete bedrivs på ett ändamålsenligt sätt och med tillräcklig intern kontroll. Revisionsobjekt i granskningen är regionstyrelsen, kollektivtrafiknämnden samt kultur- och folkbildningsnämnden.

Vår sammanfattande bedömning att den interna kontrollen inom granskade områden inte helt är tillräcklig. Till följd av att granskade organ inte genomfört en systematisk uppföljning/utvärdering av fastställda mål, saknas underlag för revisionen att bedöma om regionens hållbarhetsarbete bedrivs på ett ändamålsenligt sätt.

För att utveckla regionens arbete med hållbarhet bör följande rekommendationer prioriteras:

- Att regionstyrelsen utvecklar rutin för uppföljning och utvärdering av regionens hållbarhetsarbete. Detta kan exempelvis ske genom en årlig hållbarhetsredovisning.
- Att regionstyrelsen och regionkontorets sekretariat tydliggör hur ansvar för hållbarhetsarbete fördelas inom politisk organisation respektive verksamhetsorganisation. Otydlighet inom området försvårar möjligheten att utkräva ansvar vid bristande måluppfyllelse.

Granskning av förlossningsvården

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Region Västmanland genomfört en granskning av förlossningsvården. Granskningens syfte är att bedöma om regionstyrelsen utövar en ändamålsenlig styrning och ledning samt intern kontroll över förlossningsvården så att en tillgänglig och patientsäker vård kan erbjudas invånarna.

Utifrån genomförd granskning var vår revisionella bedömning att regionstyrelsen inte helt utövat en ändamålsenlig styrning och ledning samt intern kontroll över förlossningsvården så att en tillgänglig och patientsäker vård kan erbjudas invånarna.

Följande rekommendationer lämnades till regionstyrelsen med anledning av granskningsresultatet:

Vi rekommenderar regionstyrelsen att ge hälso- och sjukvårdsförvaltningen i uppdrag att analysera orsaker till personalomsättning bland barnmorskor på kvinno-kliniken och genomföra åtgärder för att säkerställa bemanningen och patientsäkerhet på sikt.

- Regionstyrelsen bör vidta åtgärder för att stärka vårdkedjan mellan förlossningsvården och barnmorskemottagningarna för att skapa bättre förutsättningar för samverkan, utveckling och kompetensförsörjning.

Granskning av vårdhygien och städning

PwC har på uppdrag av Region Västmanland revisorer genomfört en granskning av vårdhygien och städning. Revisionsobjekt är regionstyrelsen. Granskningen ingår i revisionsplan för år 2022 och syftar till att bedöma om regionstyrelsen har en tillräcklig intern kontroll som säkerställer god hygienisk standard i enlighet med lagar, beslut, mål och riktlinjer.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att regionstyrelsen inte helt har en tillräcklig intern kontroll som säkerställer god hygienisk standard i enlighet med lagar, beslut och riktlinjer.

Utifrån att revisorerna flera gånger tidigare har granskat området och framfört återkommande kritik kring hur städning och vårdhygien fungerar är det otillfredsställande att åtgärder inte har vidtagits fullt ut för att hantera tidigare identifierade brister.

Efter genomförd granskning lämnar vi följande rekommendationer till regionstyrelsen:

- Tillse att det sker en uppföljning av städningen som helhet dvs både den regelmässiga och den patientnära.

Att vidta åtgärder utifrån de bedömningar som framkommit i denna rapport samt de åtgärder som inte vidtagits fullt ut avseende tidigare granskningar.

Granskning av arbetet med psykisk ohälsa hos äldre

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Region Västmanland genomfört en granskning av arbetet med psykisk ohälsa hos äldre. Granskningens syfte har varit att bedöma om regionstyrelsen säkerställer en ändamålsenlig verksamhet avseende äldre som lider av psykisk ohälsa, samt om den interna kontrollen i sammanhanget är tillräcklig

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att regionstyrelsen inte helt säkerställer en ändamålsenlig verksamhet avseende äldre som lider av psykisk ohälsa, samt att regionstyrelsens interna kontroll för området inte helt är tillräcklig.

Utifrån genomförd granskning lämnas följande rekommendationer:

- att regionstyrelsen säkerställer att dokumenterad roll- och ansvarsfördelning vad gäller vård av psykisk ohälsa för vuxna/äldre är förankrad i organisationen och i samverkan med kommunerna.
- att regionstyrelsen säkerställer att systematisk verksamhetsutveckling för området sker, exempelvis genom att se till att samtliga verksamheters processer omfattas i ledningssystemet.
- att regionstyrelsen skapar strukturer som möjliggör uppföljning/analys för att säkerställa att det upprättas samordnad individuell plan för de individer som har ett behov av, och själva godkänner, upprättande av en plan.

att regionstyrelsen säkerställer uppföljning av primärvårdsprogrammet samt har en systematik för att följa upp att förebyggande och behandlande insatser avseende psykisk

ohälsa genomförs i regionen. Exempelvis finns en struktur för att kartlägga äldres hälsotillstånd men vår granskning uppmärksammar att detta inte genomförts i regionen såsom det är tänkt.

Granskning av intern kontroll avseende hantering av inköpskort och utlägg

Regionens revisorer har med hänsyn till risk och väsentlighet bedömt det angeläget att genomföra en granskning av hantering av inköpskort och utlägg. Inom regional verksamhet förekommer i varierande omfattning inköpskort där arbetsgivaren är betalningsansvarig. Brister i fråga om rutiner, styrning och kontroll kan riskera att området inte hanteras på ett tillförlitligt och effektivt sätt. Detsamma gäller hanteringen av utlägg. Syftet med granskningen är att bedöma om hanteringen av inköpskort och utlägg sker på ett ändamålsenligt sätt samt om den interna kontrollen är tillräcklig.

Utifrån genomförd granskning gör vi bedömningen att hanteringen av inköpskort och utlägg inte fullt ut är ändamålsenlig och att den interna kontrollen inte är helt tillräcklig.

- Det finns endast ett begränsat antal inköpskort i regionen och det finns tydliga riktlinjer för hur och till vem kort lämnas ut. Det finns däremot inga dokumenterade riktlinjer för när utlägg får användas eller av vem, utan det är upp till attesterande chef att bedöma. Detta öppnar upp möjligheten till inköp även för de som saknar inköpskort.
- För alla utlägg gör ekonomiservice en kontroll av formalia (blankett, kvitto och attest). Utöver detta görs inga ytterligare kontroller. Det har därmed inte heller gjorts någon analys av varför utlägg görs, av vem och om inköpen följer regionens övriga riktlinjer. Detta uppges vara attesterande chefs uppgift att bedöma. Alla kortfakturor hanteras i regionens flöde för leverantörsfakturor enligt normal attestrutin. Utöver det ska kortutgivaren följa upp limiterna. Några ytterligare kontroller görs inte av kortinköpen.
- Enligt regionens riktlinjer (och den förbindelse som kortinnehavaren skriver under) kan korten dras in med omedelbar verkan om riktlinjerna inte efterlevs. Detta följs dock inte, utöver limiterna, upp (se även punkt 4).
- För alla kortinköp och utlägg ska kvitto alltid bifogas (med några undantag gällande kortköp). När ett utlägg inkommer till ekonomiservice görs en kontroll av att kvitto har bifogats. Någon motsvarande kontroll görs inte för kortfakturorna. Om kvitto saknas görs heller ingen justering av momsens (dvs kostnaden blir högre). Genomförda stickprovskontroller visar att det finns kvitto för alla utlägg, medan det saknas kvitto för flera kortköp.
- Det är svårt att bedöma rimligheten i granskade utlägg då det saknas riktlinjer för när utlägg får användas. För några granskade utlägg är dessutom syftet/beskrivningen som anges på utläggsblanketten otydlig, vilket gör att det till exempel är svårt att veta om inköpen följer regionens riktlinjer för inköp. Vidare är det svårt att bedöma om det finns en följsamhet till regionens rutiner för resor och representation då det saknas underlag som styrker att det rör sig om konferens/utbildning och inte representation. Dessutom noteras en resa/konferens där regionen brustit på flera kontrollpunkter. Vi

noterar även flera utlägg som är tveksamt hanterade avseende jäv och integritet (oberoende) vid attest. Det är även svårt att bedöma rimligheten i granskade kortköp då kvitto för flera inköp saknas.

Utifrån ovan rekommenderar vi regionstyrelsen att åtgärda noterade avvikelser/brister för att säkerställa en ändamålsenlig hantering av inköpskort och utlägg, samt att säkerställa en tillräcklig intern kontroll inom granskningsområdet.

Granskning - Intern kontroll i administrativa system och rutiner kopplat till hantering av passerkort/nycklar till regionens lokaler

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Region Västmanland genomfört en granskning av intern kontroll i administrativa system och rutiner kopplat till hantering av passerkort/nycklar till regionens lokaler. Granskningens syfte är att bedöma om regionstyrelsen har säkerställt att den interna kontrollen är tillräcklig kring arbetet med att hantera passerkort/nycklar inom regionens lokaler.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att regionstyrelsen inte helt säkerställt att den interna kontrollen är tillräcklig kring arbetet med att hantera passerkort/nycklar inom regionens lokaler.

Revisionsfrågor	Bedömning
Finns övergripande riktlinjer/rutiner för hantering av passerkort/nycklar i Region Västmanland?	Ja
Säkerställs efterlevnaden av ovanstående rutiner, exempelvis genomförs stickprov och inventeringar?	Nej
Finns system och förteckningar kring utlämnande och återlämnande av passerkort/nycklar?	Delvis

Mot bakgrund av genomförd granskning vill vi rekommendera regionstyrelsen att:

- säkerställa att regionens övergripande styrande och stödjande dokument såsom riktlinjer och rutiner implementeras i regionens verksamheter.
- säkerställa följsamhet och efterlevnad av regionens övergripande riktlinjer och rutiner bland annat kring genomförande av den årliga uppföljningen av nycklar och passagebehörigheter.
- säkerställa att den pågående inventeringen av nycklar till regionens lokaler färdigställs.
- säkerställa att det finns en systematik i hur inventering av nycklar/passerkort skall gå till, följas upp och kontrolleras.

- säkerställa att regionens övergripande styrande och stödjande dokument omfattas av var och på vilket sätt registrering av nycklar och passerkort skall hanteras.

Förstudie - lokalplanering för Västmanlands sjukhus Köping

I Region Västmanland pågår flera stora investeringar i nya vårdlokaler. Stora projekt är bland annat bygget av ett nytt akutsjukhus i Västerås samt arbete kring ett nytt sjukhus i Sala. Landstingsfullmäktige godkände 2015 en lokalförsörjningsplan för sjukhuset i Köping. Programmet uttryckte stora ambitioner för sjukhusets utveckling och innehöll såväl en etappindelning som en projektorganisation. Planen sträckte sig från 2015-2025.

Revisorerna har uppdragit åt PwC att genomföra en förstudie rörande hur lokalförsörjningsplanen omsatts och hur långt regionen kommit i förhållande till målbilden för 2025.

I förstudien noteras bland annat följande:

- Utifrån genomförd förstudie kan konstateras att den lokalförsörjningsplan som fullmäktige 2015 beslutade att anta med ett tioårigt perspektiv för genomförandet inte, sju år senare, är genomförd i någon utsträckning.
- Inom ramen för förstudien har vi tagit del av en riskanalys vad gäller underhållet i Köping, vilken identifierar ett stort antal risker varav flera bedömts vara oacceptabla. Andra granskningsinsatser från revisorerna har även pekat på att man från hälso- och sjukvårdsverksamheterna identifierat risker kopplade till icke ändamålsenliga lokaler ur ett patientsäkerhetsperspektiv.
- Vår bedömning är att framför allt andra större investeringsbehov identifierats och att beslut tagits om att genomföra dessa vilket indirekt påverkat genomförandet av lokalförsörjningsplanen för Köping.
- Vi har inte sett att regionstyrelsen, med ansvar för såväl fastighets- som sjukvårdsfrågor, berett något beslutsärende till fullmäktige att upphäva eller ändra beslutet att anta Lokalförsörjningsplan för Västmanlands sjukhus Köping. Inte heller har frågan om hur lokaler för sjukhusverksamhet i Köping ska se ut framkommit i mål- och budgetdokument under åren sedan antagandet av planen.
- 14 juni 2022 beslutade regionfullmäktige i Regionplan 2023-25 att ge regionstyrelsen i uppdrag att "genomföra en revidering av lokalförsörjningsplan för Västmanlands sjukhus Köping", ett beslut som indikerar att ett omtag vad gäller lokalförsörjningen kommer att tas.

Förstudie rörande sjukhusbyggnation Sala

Region Västmanland bygger en ny sjukhusbyggnation i Sala. En helt ny vårdbyggnad byggs nu och delar av de befintliga lokalerna byggs om för att klara framtidens vårdbehov. Planeringen har pågått sedan 2015 och det nya sjukhuset planeras att tas i drift under 2022. Nybyggnationen uppgår till 10 000 kvm och ombyggnaden till 9 800 kvm. Projektet omfattar en totalbudget på 566 mnkr.

Revisorerna har genomfört en förstudie för att få en bild av nuläget och bedöma behov av en eventuellt fördjupad granskning.

I förstudien noteras bland annat följande:

- Projektet har följt regionens investeringsprocess, som är uppdelad i sex olika faser för att säkerställa investeringen. Förstudien visar på att det finns underlag för godkännande/politiska beslut av de faserna i investeringsprocessen som kräver beslut om nästa steg. Den 2019-04-19 beslutade RF om finansiellt igångsättningstillstånd. Sjukhusbyggnationen beräknas vara klart under hösten 2022, i enlighet med tidsplanen.
- Senaste tertialuppföljning per 2022-04-30, visade på att projektet för sjukhusbyggnationen Sala hade upparbetat 504,7 MSEK, motsvarande 89 % av den beviljade budgeten. Under 2021 genomfördes även en prognossänkning som beror på inköpsvinster. Utifrån den senaste rapporten bedömer ansvariga det finnas goda marginaler ekonomiskt för att slutföra projektet inom ramen för både prognosen och budgeten.
- Projektet följer den utsatta tidplan, det uppges inte finnas någon indikation på några förseningar utan projektet håller tidsplanen med driftsättning under 2022.
- Inom projektet finns det bra struktur för uppföljning, det finns ett antal mötesforum där regionen har en löpande dialog med Byggdialog (entreprenören).
- Projektet tillämpar tertialuppföljningar och i samband med dessa uppföljningar tas det fram en investeringsrapport med information om projektets ekonomi samt en övergripande bild om projektets framdrift. Detta är en rapport som regionstyrelsen får ta del av och som dessutom ligger som underlag för delårsrapport och årsredovisningen. Utöver denna rapportering sker det inga fler rapporteringar till regionstyrelsen.

Förstudie Postcovid

PwC har på uppdrag av regionens förtroendevalda revisorer genomfört en förstudie om postcovid. Förstudien syftar till att vara en fördjupad risk- och väsentlighetsanalys inom området och att revisorerna ska få ett underlag för att kunna ta beslut om behov av eventuell fördjupad granskning ska genomföras inom området.

I förstudien konstateras följande:

- Utifrån genomförd förstudie kan konstateras att Region Västmanland likt mer än hälften av landets regioner har haft en särskild enhet för hantering av patienter med postcovid. Utredningsenhet post covid även kallad UPC har vid tid för avveckling varit igång under ca 18 månader. De har hanterat över 160 remisser och via patientmöten träffat ca 65 patienter.
- Primärvården är basen i vården för patienter med postcovid i Region Västmanland och likt övriga regioner i Sverige. Någon resursförstärkning har inte getts till primärvården för den här patientgruppen.

- UPC avvecklades i samråd i Region Västmanland när behovet dvs remissflödet minskade kraftigt under sommaren och hösten 2022. Det finns i nuläget inga indikationer på att det ses en ökad tillströmning av dessa patienter till primärvården.
- Det finns ett arbetssätt i primärvården, och genom egen erfarenhet, nationell erfarenhet samt från andra länder finns en kunskap om denna patientgrupp.
- Merparten av patienterna blir bättre över tid, eller helt bra.
- Postcovid har ingen aktiv del i regionens verksamhetsplanering. Arbetet fortgår i primärvården.

Vi kan utifrån styrande dokument inte se att det sker någon rapportering om postcovid förutom i Medicinklinikens årsberättelse för 2022 där en beskrivning av arbetet vid UPC finns.

Uppföljande granskning av ekonomistyrning

I den granskning av ekonomistyrning som revisionen genomförde under år 2020 konstaterades att regionstyrelsen inte helt har säkerställt en ändamålsenlig mål- och budgetprocess på regionövergripande nivå. Bedömningen var vidare att regionstyrelsen, i egenskap av driftnämnd, inte har säkerställt en helt ändamålsenlig ekonomistyrning för hälso- och sjukvårdsverksamheterna samt att den interna kontrollen inte är helt tillräcklig.

På uppdrag av revisorerna har PwC fått i uppdrag att genomföra en uppföljande granskning av regionens ekonomistyrning. Granskningens syfte är pröva om arbetet för att utveckla verksamheterna samt åtgärda konstaterade brister bedrivits på ett ändamålsenligt sätt och med tillräcklig intern kontroll.

Vi bedömer att regionstyrelsen inte helt har vidtagit tillräckliga åtgärder med hänsyn till rekommendationer utifrån tidigare genomförd granskning av ekonomistyrning.

Uppföljande granskning av regionens arbete för att motverka och hantera hot och våld mot anställda och förtroendevalda

På uppdrag av Region Västmanlands revisorer har PwC fått i uppdrag att genomföra en uppföljande granskning av regionens arbete för att motverka och hantera hot och våld mot anställda och förtroendevalda. Syftet med granskningen är att bedöma om regionstyrelsen bedriver ett ändamålsenligt arbete med att förebygga, förhindra och hantera hot och våld mot anställda. Vidare har en kartläggning genomförts av arbetet gällande de förtroendevaldas säkerhet och trygghet.

Den sammanfattande bedömningen efter genomförd granskning är att regionstyrelsen delvis bedriver ett ändamålsenligt arbete med att förebygga, förhindra och hantera hot och våld mot anställda.

Vi bedömer att det delvis har vidtagits tillräckliga åtgärder utifrån tidigare lämnade rekommendationer, och vi bedömer att regionstyrelsen delvis har stärkt arbetet med att förebygga hot och våld i arbetsmiljön.

Utifrån de iakttagelser och bedömningar lämnar följande rekommendationer till styrelsen:

- Se över åtgärder för att stärka anmälningbenägenheten vid inträffade avvikelser och incidenter.
- Säkerställ att anställda inom vården får tillräcklig utbildning och genomgång av säkerhetsrutiner gällande hur situationer med hot och/ eller våld ska hanteras. I det arbetet bör det ingå att se över hur regionen kan arbeta för att minska risken för att anställda och förtroendevalda blir utsatta för hot via sociala medier.
- Fortsätt det pågående arbetet med att stärka säkerhetskulturen inom regionen.

Uppföljande och fortsatt granskning av informationssäkerhet och GDPR

PwC har på uppdrag av Region Västmanlands revisorer genomfört en uppföljning och fortsatt granskning av informationssäkerhet och GDPR. Granskningen syftar till att bedöma om regionstyrelsen har säkerställt att tidigare identifierade brister kopplat till informationssäkerhetsarbetet har åtgärdats samt säkerställt en ändamålsenlig personuppgiftshantering.

Vi bedömer sammantaget att regionstyrelsen inte helt har säkerställt att tidigare identifierade brister kopplat till informationssäkerhetsarbetet har åtgärdats. Vidare bedömer vi att regionstyrelsen ej har säkerställt en ändamålsenlig personuppgiftshantering.

Utifrån vår uppföljning av tidigare granskning rekommenderas regionstyrelsen att säkerställa att:

- Region Västmanlands Organisation för systematiskt säkerhetsarbete 29043-2, SSO:n, uppdateras och förtydligar Informations säkerhetsrådets syfte och ansvar.
- Tydliggöra kopplingen mellan ansvar och roll, exempelvis för informationssäkerhetssamordnaren och informationssäkerhetsstrategen.
- Förtydliga ansvar och roller i PM3-modellen kopplat till säkerhetsåtgärder som riskanalyser, konsekvensanalyser, händelse- och avvikelleanalyser, kontinuitetshantering samt sårbarhetsanalyser.
- Intensifiera planen med att införa obligatoriska, regelbundna utbildningsmoment för samtliga medarbetare inom regionen. I sammanhanget bör rutin tas fram för att säkerställa genomförande av framtagna utbildningar.
- Genomföra projekt med målsättningen att förbättra behörighetshantering i journalsystemet. Fokusområden bör vara genomförande av riskanalys vid behörighetstilldelning, tydliggöra gallringsrutiner samt säkerställa godtagbar följsamhet av interna rutiner inkluderat kontinuerliga stickprov i patientjournalsystemet.

- Verksamhetsplan 2022 blir en formellt beslutad verksamhetsplan och att planeradeaktiviteter är budgeterade.
- Metoder och riktlinjer för upphandlingsprocessen tas fram.

Gällande Region Västmanlands arbete med GDPR rekommenderar vi regionstyrelsen att säkerställa att:

- Framtagna riktlinjer och policies är uppdaterade och att kontinuerlig revidering införs, samt tydlig märkning med datum vilket kommer skapa en tydlighet för medarbetare och öka spårbarhet av ändringar.
- Utforma fler riktlinjer kopplat till GDPR, exempelvis rutin för konsekvensbedömning, för att standardisera regionens arbetssätt.
- Tydliggöra hur organisationen ska ta del av styrdokumentationen kring GDPR
- Prioritera utbildningsinsatser kring dataskydd.
- Framtagande av en registerförteckning av personuppgiftsbehandlingar genomförs.
- Det utses lokalt ansvariga inom förvaltningarna för dataskyddsfrågor, t.ex. i form av en roll som dataskyddssamordnare, eller tydliggöra för verksamhetschefer om vilket ansvar de faktiskt har över sina förvaltningar då denna insikt är låg i dagsläget.
- En systematisk internkontroll av verksamheternas dataskyddsarbete återstartas så snart som möjligt.

Fortsatt löpande granskning av nytt akutsjukhus

Under 2022 har en löpande granskning skett av frågor kopplade till bygget av ett nytt akutsjukhus. I samband med denna granskning har under året särskilt barnrättsperspektivet belysts. Nedan återges sammanfattningsvis de iakttagelser som gjorts:

- Programmet har en återkommande rapportering varje tertiäl i form av två delårsrapporter samt en årsrapport som återrapporteras till regionstyrelsen. Rapporterna har en enhetlig struktur och omfattar uppföljning av verksamhet, uppdrag och mål samt ekonomi.
- Regionstyrelsen har beslutat om finansiella igångsättningsbeslut samt genomförande under år 2022.
- Det ackumulerade utfallet 2022-08 uppgick till 388 mnkr och prognosen uppgår till 6 800 mnkr. Upparbetaingsgrad av budget följer inte fullt ut fastställd plan. Risk för ökade kostnader kopplat till omvärldsläget.
- Projektet löper, i huvudsak, enligt fastställd plan, med endast mindre förskjutningar men inget som påverkar slutlig tidplan i nuläget. Programmet befinner sig dock i ett väldigt tidigt skede. Risk kopplat till material- och kompetensbrist.

- I delårsrapport beskrivs olika insatser för att stärka professionens involvering och delaktighet. Detta är även beaktat i genomförda riskanalyser, vilka också innehåller åtgärder för att stärka delaktighet.
- Målsättningar och ambitioner finns kring barnperspektivet kopplat till NAV. Detta kan dock tjäna på ökad konkretisering och systematik.
- Samverkan kan stärkas mellan NAV - verksamheterna - hållbarhet/barnrättsspecialisering.
- Tydligare dokumentation och analys vid provningarna av barnets bästa avseende konsekvenser och avvägningar.

Revisorernas verksamhet under 2022

Revisorernas uppdrag och arbetsmodell

Regionen är en politiskt styrd organisation med ett demokratiskt beslutsfattande. Vart fjärde år prövas regionfullmäktiges ansvar genom de allmänna valen. Under mandatperioden prövar regionfullmäktige varje år, i sin roll som medborgarföreträdare, ansvarstagandet för dem som har till uppdrag att genomföra verksamhet på fullmäktiges uppdrag. Fullmäktiges instrument för granskning och kontroll är de förtroendevalda revisorerna, som granskar verksamheten och prövar ansvarstagande samt lämnar ett uttalande om detta till fullmäktige. Revisorerna granskar

- Om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande sätt
- Om räkenskaperna är rättvisande
- Om den interna kontrollen är tillräcklig

Revisorerna måste göra aktiva val av granskningsinsatser och detta görs i planeringsprocessen. Utgångspunkten i detta är fullmäktiges mål, där revisorerna i sin risk- och väsentlighetsanalys identifierar hinder för att fullmäktiges mål kan uppfyllas. I denna analys bedöms hur allvarliga och troliga dessa händelser är. En rapport tas fram som underlag för riskbedömningen. Baserat på denna analys, tidigare granskningar, revisorernas kännedom om organisationen mm beslutar revisorerna vilka granskningar som skall genomföras under varje revisionsår. Obligatoriskt är att granska delårsbokslutet och årsredovisningen. Varje år genomförs förutom dessa två granskningsinsatser mellan 10-15 övriga fördjupade granskningar av verksamheten inom regionen.

I genomförandet av granskningarna använder revisorer i huvudsak de sakkunniga biträdena vilka upphandlas. PwC innehar uppdraget som sakkunnigt biträde. Granskningarna bygger på insamling av tillräckliga och ändamålsenliga fakta, iakttagelser, analys och värdering. Revisorerna har alltid rätt att få de uppgifter de behöver för att kunna göra sin granskning. Faktaavstämning (sakgranskning) sker med de granskade för att undvika sakfel och missförstånd.

Resultatet av granskningarna överlämnas till revisorerna som bedömer resultatet och tar ställning till hur resultatet skall vägas in vid bedömningen i ansvarsfrågan. Resultatet redovisas vanligtvis i en granskningsrapport som tillsammans med revisorernas bedömning (missiv) översänds till granskad nämnd/styrelse för yttrande över granskningen, vilka åtgärder som nämnden/styrelsen kommer att göra med anledning av det som framkommit i granskningen.

Revisionsprocessen avslutas med att sammanfatta årets granskningar, analyser och bedöma resultatet och göra en samlad prövning av ansvarstagandet. Revisorerna bedömer om anmärkning skall riktas och om ansvarsfrihet skall tillstyrkas eller avstyrkas. Den slutliga ansvarsbedömningen görs av regionfullmäktige.

Revisionsmöten och överläggningar med fullmäktiges presidium och representanter från regionstyrelsen och regionledning

Revisorerna har haft 9 revisionsmöten under 2022. Under året har överläggning med fullmäktiges presidium skett och representanter från revisionen har deltagit vid fullmäktigemöten under 2022.

Träff har under året skett med regionstyrelsens presidium och regiondirektör.

Revisorerna har medverkat vid PwC:s kundråd för regionrevisorer och den digitala revisionskonferens för regioner som anordnades av Region Uppsala och SKR. Revisorerna har även träffat revisorerna i Region Örebro län i en gemensam konferens med inbjudna föreläsare samt gemensam planering och erfarenhetsutbyte.

Västerås 2023-04-05

Hans Strandlund
Ordförande
Regionens revisorer

Elisabeth Löf
1:e vice ordförande
Regionens revisorer

Kenth Erngren
2:e vice ordförande
Regionens revisorer